

περιφερειακό παρατηρητήριο
κοινωνικής ένταξης
περιφέρειας κρήτης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
REGION OF CRETE

ΕΡΕΥΝΕΣ

Δομές Υποστήριξης ΑμεΑ στην Περιφέρεια Κρήτης

03/2026

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
REGION OF CRETE

Copyright © ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Περιφέρεια Κρήτης
Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης
Αβέρωφ 1, 71201, Ηράκλειο
Τ: +30 2813 412 442, -443
www.socialobservatory.crete.gov.gr

Η παρούσα έρευνα υλοποιήθηκε στο πλαίσιο της πράξης, «Στήριξη της Λειτουργίας Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης στην Περιφέρεια Κρήτης», του Προγράμματος «Κρήτη», του ΕΣΠΑ 2021-2027, η οποία χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ+) και από εθνικούς πόρους.

Απαγορεύεται η με οποιοδήποτε τρόπο αναδημοσίευση του κειμένου (όλου ή και μέρος αυτού), χωρίς άδεια ή σχετική παραπομπή & αναφορά της πηγής.

**περιφερειακό παρατηρητήριο
κοινωνικής ένταξης
περιφέρειας κρήτης**

Δομές Υποστήριξης ΑμεΑ στην Περιφέρεια Κρήτης
Μάρτιος, 2026

Πίνακας Περιεχομένων

Εισαγωγή	5
Χαρτογράφηση Δομών και Υπηρεσιών ΑμεΑ	6
Ωφελούμενοι Δομών ΑμεΑ	15
Δομές που δεν εξυπηρετούν αποκλειστικά τα άτομα με αναπηρία	22
Συμπεράσματα	26
Προτάσεις	27

Πίνακας Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1: Κατανομή Δομών και Υπηρεσιών ΑμεΑ ανά Περιφερειακή Ενότητα	6
Διάγραμμα 2: Κατανομή Δομών και Υπηρεσιών ΑμεΑ ανα νομικό πρόσωπο φορέα λειτουργίας	9
Διάγραμμα 3: Κατανομή Δομών και Υπηρεσιών ΑμεΑ ανά είδος παρεχόμενων υπηρεσιών	11
Διάγραμμα 4: Κατανομή Δομών και Υπηρεσιών ΑμεΑ ανά είδος δομής	14
Διάγραμμα 5: Συνολικός Αριθμός Ωφελούμενων Δομών που απευθύνονται αποκλειστικά σε ΑμεΑ ανά έτος	15
Διάγραμμα 6: Συνολικός Αριθμός Ωφελούμενων Δομών που απευθύνονται αποκλειστικά σε ΑμεΑ ανά έτος και Περιφερειακή Ενότητα	16
Διάγραμμα 7: Συνολικός Αριθμός Ωφελούμενων Δομών που απευθύνονται αποκλειστικά σε ΑμεΑ ανά έτος και Νομικό πρόσωπο Φορέα λειτουργίας	17
Διάγραμμα 8: Ηλικιακή Κατανομή Ωφελούμενων Δομών που απευθύνονται αποκλειστικά σε ΑμεΑ ανά έτος	20
Διάγραμμα 9: Κατανομή Ωφελούμενων Δομών που απευθύνονται αποκλειστικά σε ΑμεΑ ανά Φύλο και έτος	21
Διάγραμμα 10: Κατανομή Δομών που προσφέρουν υπηρεσίες σε άλλες κοινωνικές ομάδες και σε ΑμεΑ ανα είδος	22
Διάγραμμα 11: Συνολικός Αριθμός Ωφελούμενων Δομών που προσφέρουν υπηρεσίες σε άλλες κοινωνικές ομάδες και σε ΑμεΑ ανά Έτος	24

Ευρετήριο Πινάκων

Πίνακας 1: Κατανομή Δομών και Υπηρεσιών ΑμεΑ ανά Δήμο	7
Πίνακας 2: Κατανομή Δομών και Υπηρεσιών ΑμεΑ ανά νομικό πρόσωπο φορέα λειτουργίας και Περιφερειακή Ενότητα	10
Πίνακας 3: Κατανομή Δομών και Υπηρεσιών ΑμεΑ ανά είδος παρεχόμενων υπηρεσιών και Δήμο	13
Πίνακας 4: Συνολικός Αριθμός Ωφελούμενων δομών που απευθύνονται αποκλειστικά σε ΑμεΑ ανά έτος και είδος προσφερόμενων υπηρεσιών	19
Πίνακας 5: Κατανομή Δομών που προσφέρουν υπηρεσίες σε άλλες κοινωνικές ομάδες και σε ΑμεΑ ανά είδος και Περιφερειακή Ενότητα	23
Πίνακας 6: Συνολικός Αριθμός Ωφελούμενων Δομών που προσφέρουν υπηρεσίες σε άλλες κοινωνικές ομάδες και σε ΑμεΑ ανά Έτος και Περιφερειακή Ενότητα	25

Εισαγωγή

Η παρούσα έκθεση αποσκοπεί στη συστηματική χαρτογράφηση των δομών, υπηρεσιών και προγραμμάτων που απευθύνονται σε Άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ) στην Περιφέρεια Κρήτης, καθώς και στην αποτύπωση βασικών ποσοτικών και ποιοτικών χαρακτηριστικών τους. Μέσα από την καταγραφή της γεωγραφικής κατανομής, της νομικής μορφής των φορέων λειτουργίας, του είδους των παροχών και του αριθμού των ωφελούμενων, επιχειρείται μια ολοκληρωμένη εικόνα του υφιστάμενου πλαισίου υποστήριξης των Ατόμων με Αναπηρία.

Παράλληλα, η έκθεση αναδεικνύει τις χωρικές και λειτουργικές διαφοροποιήσεις μεταξύ Περιφερειακών Ενοτήτων και Δήμων, καθώς και τις τάσεις εξέλιξης των ωφελούμενων κατά τα τελευταία έτη. Στόχος είναι η τεκμηριωμένη αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης, προκειμένου να εντοπιστούν δυνατά σημεία, πιθανά κενά και πεδία βελτίωσης στο πλαίσιο πολιτικών ισότιμης πρόσβασης και ενίσχυσης της κοινωνικής φροντίδας των ΑμεΑ στην Κρήτη.

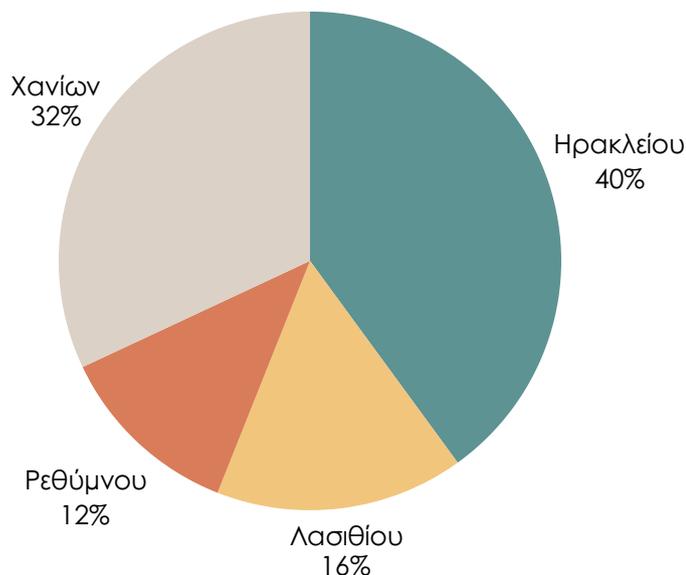

Χαρτογράφηση Δομών και Υπηρεσιών ΑμεΑ

Συνολικά, σε επίπεδο Περιφέρειας Κρήτης λειτουργούν 92 δομές, υπηρεσίες και προγράμματα που απευθύνονται αποκλειστικά σε άτομα με αναπηρία. Η κατανομή τους σε επίπεδο Περιφερειακών Ενοτήτων ακολουθεί σε γενικές γραμμές την πληθυσμιακή διάρθρωση της Περιφέρειας. Συγκεκριμένα, ο μεγαλύτερος αριθμός εντοπίζεται στην Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου (37), ενώ ακολουθεί η Περιφερειακή Ενότητα Χανίων (29). Στην Περιφερειακή Ενότητα Λασιθίου καταγράφονται 15 δομές, ενώ στην Περιφερειακή Ενότητα Ρεθύμνου λειτουργούν 11.

Από τη συνολική εικόνα της κατανομής προκύπτει ότι η μεγαλύτερη συγκέντρωση δομών καταγράφεται στις ΠΕ Ηρακλείου και Χανίων, ενώ η ΠΕ Λασιθίου παρουσιάζει ενδιάμεσο επίπεδο παρουσίας υπηρεσιών. Αντίθετα, η ΠΕ Ρεθύμνου εμφανίζει τη χαμηλότερη συγκέντρωση δομών στην Περιφέρεια, γεγονός που υποδηλώνει συγκριτική υστέρηση ως προς τη διαθεσιμότητα εξειδικευμένων υπηρεσιών για άτομα με αναπηρία σε σχέση με τις υπόλοιπες Περιφερειακές Ενότητες.

Διάγραμμα 1 Κατανομή Δομών και Υπηρεσιών ΑμεΑ ανά Περιφερειακή Ενότητα

Πηγή: Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης: Χαρτογράφηση Κοινωνικών Υπηρεσιών (2025)

Ο Πίνακας 2 παρακάτω παρουσιάζει την κατανομή των δομών που προσφέρουν υπηρεσίες σε ΑμεΑ ανά δήμο. Από την εξέταση των δεδομένων προκύπτει έντονη χωρική συγκέντρωση των υπηρεσιών, καθώς περισσότερο από το ήμισυ των δομών εντοπίζεται σε δύο μόνο δήμους. Συγκεκριμένα, ο Δήμος Χανίων συγκεντρώνει το 27% και ο Δήμος Ηρακλείου το 24%, καλύπτοντας από κοινού περίπου το 51% του συνόλου.

Ακολουθεί ο Δήμος Ρεθύμνου με 12%, ενώ μεσαία επίπεδα παρουσίας καταγράφονται στους Δήμους Αγίου Νικολάου (9%) και Μαλεβιζίου (8%). Πιο περιορισμένη είναι η παρουσία στους Δήμους Φαιστού (5%) και Ιεράπετρας (4%), ενώ χαμηλότερα ποσοστά εμφανίζουν οι Δήμοι Κισσάμου (3%), Σητείας (3%) και Μινώα Πεδιάδας (3%). Τέλος, ο Δήμος Αποκόρωνα συγκεντρώνει μόλις 1% των δομών.

Η κατανομή αυτή αναδεικνύει σημαντικές γεωγραφικές διαφοροποιήσεις στην πρόσβαση σε εξειδικευμένες υπηρεσίες, καθώς η ισχυρή συγκέντρωση στους μεγαλύτερους αστικούς δήμους συνυπάρχει με περιορισμένη παρουσία δομών σε μικρότερους ή λιγότερο πυκνοκατοικημένους δήμους, γεγονός που αναδεικνύει την ανάγκη περαιτέρω αξιολόγησης ως προς την ισόρροπη χωρική ανάπτυξη των υπηρεσιών.

Πίνακας 1 Κατανομή Δομών και Υπηρεσιών ΑμεΑ ανά Δήμο

Δήμος	Αριθμός Δομών	%
Αγ. Νικολάου	8	9%
Αποκόρωνου	1	1%
Ηρακλείου	22	24%
Ιεράπετρας	4	4%
Κισσάμου	3	3%

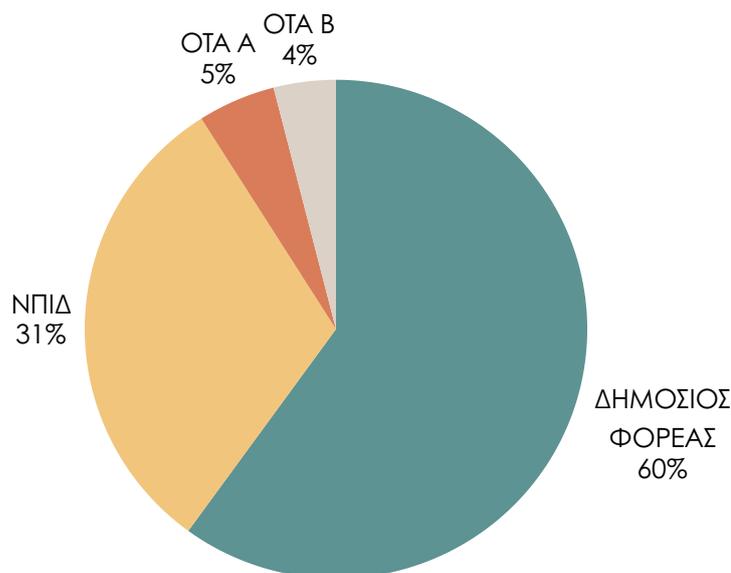
Μαλεβιζίου	7	8%
Μινώα Πεδιάδας	3	3%
Ρεθύμνου	11	12%
Σητείας	3	3%
Φαιστού	5	5%
Χανίων	25	27%
Σύνολο	92	100%

Πηγή: Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης: Χαρτογράφηση Κοινωνικών Υπηρεσιών (2025)

Το Διάγραμμα 2 αποτυπώνει τη νομική μορφή των φορέων λειτουργίας των δομών. Η πλειονότητα των δομών (60%) λειτουργεί από Δημόσιους Φορείς, γεγονός που καταδεικνύει τον κεντρικό ρόλο του κράτους στην οργάνωση και παροχή των συγκεκριμένων υπηρεσιών, ιδίως σε βασικούς τομείς όπως η εκπαίδευση και η κοινωνική φροντίδα. Σημαντικό ποσοστό (30%) υλοποιείται από Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ), αναδεικνύοντας τη συμβολή του ιδιωτικού ή/και μη κερδοσκοπικού τομέα στην ανάπτυξη και λειτουργία υπηρεσιών για άτομα με αναπηρία. Σε αρκετά μικρότερο βαθμό συμμετέχουν φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, με τους ΟΤΑ Α' βαθμού (5%) και τους ΟΤΑ Β' βαθμού (4%) να καλύπτουν περιορισμένο μέρος των δομών. Συνολικά, τα δεδομένα δείχνουν ότι, παρά την παρουσία διαφορετικών τύπων φορέων, η κύρια ευθύνη λειτουργίας των δομών παραμένει στον δημόσιο τομέα, με συμπληρωματική συμβολή των φορέων ιδιωτικού δικαίου και περιορισμένη συμμετοχή της αυτοδιοίκησης.

Διάγραμμα 2 Κατανομή Δομών και Υπηρεσιών ΑμεΑ ανα νομικό πρόσωπο φορέα λειτουργίας

Πηγή: Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης: Χαρτογράφηση Κοινωνικών Υπηρεσιών (2025)

Οι διαφοροποιήσεις μεταξύ των Περιφερειακών Ενοτήτων εντοπίζονται κυρίως στη συμμετοχή των ΝΠΙΔ και στη σχετική βαρύτητα του δημόσιου τομέα. Σε όλες τις ΠΕ καταγράφεται αριθμητική υπεροχή των δημόσιων φορέων, ιδιαίτερα στην ΠΕ Ηρακλείου (19) και στην ΠΕ Χανίων (20), ενώ και στο Λασιθί (11) ο κύριος όγκος των δομών λειτουργεί από δημόσιους φορείς. Στην ΠΕ Ρεθύμνου η εικόνα είναι πιο ισορροπημένη, καθώς οι δομές κατανέμονται ισόποσα μεταξύ δημόσιων φορέων και ΝΠΙΔ (5 και 5 αντίστοιχα). Η υπεροχή του δημόσιου τομέα συνδέεται κυρίως με τις δομές εκπαίδευσης (ιδίως τα ειδικά σχολεία), των οποίων η λειτουργία αποτελεί θεσμική αρμοδιότητα του κράτους. Αντίθετα, σε άλλες κατηγορίες υπηρεσιών – κυρίως κοινωνικής φροντίδας και υποστήριξης – καταγράφεται συχνότερα συμμετοχή φορέων ΝΠΙΔ, ιδιαίτερα στο Ηράκλειο (15) και στα Χανιά (7). Οι ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού εμφανίζουν συνολικά περιορισμένη και συμπληρωματική παρουσία σε όλες τις Περιφερειακές Ενώτητες, χωρίς να διαμορφώνουν καθοριστικό ρόλο στη συνολική κατανομή των δομών. Η διάσταση αυτή θα εξεταστεί αναλυτικότερα σε επόμενη ενότητα, σε συνάρτηση με το είδος των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Πίνακας 2 Κατανομή Δομών και Υπηρεσιών ΑμεΑ ανα νομικό πρόσωπο φορέα λειτουργίας και Περιφερειακή Ενότητα

Φορέας Λειτουργίας	Ηρακλείου	Λασιθίου	Ρεθύμνου	Χανίων
ΝΠΔΔ	19	11	5	20
ΝΠΙΔ	15	1	5	7
ΟΤΑ Α	2	2		1
ΟΤΑ Β	1	1	1	1
Σύνολο	37	15	11	29

Πηγή: Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης: Χαρτογράφηση Κοινωνικών Υπηρεσιών (2025)

Σε επίπεδο Περιφέρειας Κρήτης, οι δομές κατανέμονται σε ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών, με σαφή υπεροχή της Ειδικής Εκπαίδευσης¹ (37 δομές). Η κατηγορία αυτή αφορά τα ειδικά σχολεία όλων των βαθμίδων (νηπιαγωγεία, δημοτικά, γυμνάσια, λύκεια και ΕΕΕΕΚ), γεγονός που εξηγεί τον υψηλό αριθμό τους, καθώς πρόκειται για θεσμικά κατοχυρωμένες δομές της δημόσιας εκπαίδευσης.

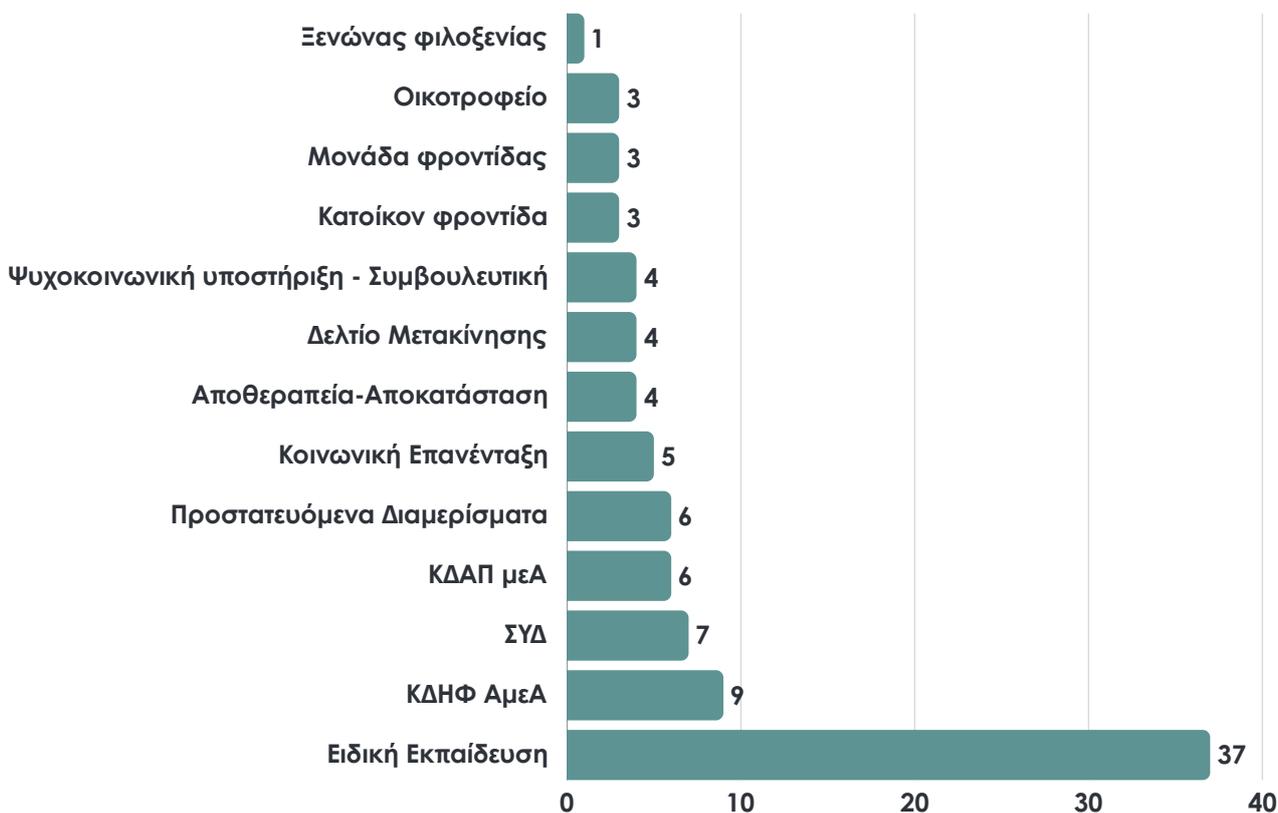
Ακολουθούν οι ΚΔΗΦ ΑμεΑ (9) και οι Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης – ΣΥΔ (7), οι οποίες αποτελούν βασικές δομές ημερήσιας φροντίδας και υποστηριζόμενης διαβίωσης. Παράλληλα, καταγράφονται 6 ΚΔΑΠ μεΑ και 6 Προστατευόμενα Διαμερίσματα, τα οποία συμβάλλουν στην υποστήριξη της καθημερινής διαβίωσης και της κοινωνικής ένταξης των ατόμων με αναπηρία. Σε ενδιάμεσο επίπεδο παρουσίας βρίσκονται οι δομές Κοινωνικής Επανεένταξης (5), ενώ οι υπηρεσίες Αποθεραπείας – Αποκατάστασης (4), το Δελτίο Μετακίνησης ΑμεΑ (4) που χορηγείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες των τεσ-

¹ Στην καταγραφή συμπεριλαμβάνονται 4 ειδικά σχολεία τα οποία για διαφορετικούς λόγους ήταν σε αναστολή κατά την περίοδο 2021-2023

σάρων Περιφερειακών Ενοτήτων, καθώς και οι υπηρεσίες Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης – Συμβουλευτικής (4) εμφανίζουν πιο περιορισμένη αλλά σημαντική παρουσία.

Ακόμη μικρότερη είναι η παρουσία υπηρεσιών όπως η Κατ' οίκον φροντίδα (3), οι Μονάδες Φροντίδας (3) και τα Οικοτροφεία (3), ενώ ιδιαίτερα περιορισμένη καταγράφεται η ύπαρξη Ξενώνων φιλοξενίας (1). Συνολικά, τα δεδομένα δείχνουν ότι το κύριο βάρος του συστήματος υπηρεσιών εντοπίζεται στην εκπαίδευση και στις δομές ημερήσιας φροντίδας ή υποστηριζόμενης διαβίωσης, ενώ οι πιο εξειδικευμένες ή εντατικές μορφές φροντίδας εμφανίζονται αριθμητικά περιορισμένες.

Διάγραμμα 3 Κατανομή Δομών και Υπηρεσιών ΑμεΑ ανά είδος παρεχόμενων υπηρεσιών

Πηγή: Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης: Χαρτογράφηση Κοινωνικών Υπηρεσιών (2025)

Η ανάλυση ανά δήμο αναδεικνύει ουσιαστικές διαφοροποιήσεις ως προς το εύρος και τη συγκέντρωση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Τα δύο μεγάλα αστικά κέντρα, το Ηράκλειο και τα Χανιά, συγκεντρώνουν τη μεγαλύτερη ποικιλία παροχών και καλύπτουν σχεδόν το σύνολο των κατηγοριών υπηρεσιών, τόσο εκπαιδευτικών όσο και στεγαστικών ή υποστηρικτικών. Εκεί εντοπίζεται και η κύρια συγκέντρωση πιο εξειδικευμένων δομών, όπως ΣΥΔ, ΚΔΗΦ ΑμεΑ, Προστατευόμενα Διαμερίσματα, Μονάδες Φροντίδας και δομές Αποθεραπείας – Αποκατάστασης.

Ο Δήμος Ρεθύμνου παρουσιάζει μεσαίο επίπεδο ανάπτυξης υπηρεσιών, με παρουσία σε βασικές κατηγορίες όπως Ειδική Εκπαίδευση, ΚΔΗΦ ΑμεΑ, ΚΔΑΠ μεΑ και Κοινωνική Επανάταξη, χωρίς όμως το εύρος και τη διαφοροποίηση που παρατηρείται στα δύο μεγάλα αστικά κέντρα. Αντίστοιχα, σε δήμους όπως η Φαιστός, το Μαλεβίζι και ο Άγιος Νικόλαος, οι παροχές είναι πιο περιορισμένες και λιγότερο διαφοροποιημένες, καλύπτοντας επιλεκτικά ορισμένες κατηγορίες υπηρεσιών, όπως Ειδική Εκπαίδευση, ΚΔΑΠ μεΑ, ΚΔΗΦ ΑμεΑ ή Μονάδες Φροντίδας.

Στους μικρότερους δήμους, όπως η Ιεράπετρα, η Σητεία, η Κίσσαμος², η Μινώα Πεδιάδας και ο Αποκόρωνας, η εικόνα χαρακτηρίζεται από περιορισμένη διασπορά υπηρεσιών και μικρότερο εύρος παροχών, με έμφαση κυρίως σε βασικές υπηρεσίες όπως η Ειδική Εκπαίδευση και, σε ορισμένες περιπτώσεις, ΚΔΑΠ μεΑ ή μεμονωμένες υπηρεσίες υποστήριξης.

Συνοψίζοντας, η Ειδική Εκπαίδευση αποτελεί τη συχνότερη και πιο οριζόντια παροχή στο σύνολο της Περιφέρειας, καθώς εμφανίζεται στους περισσότερους δήμους που διαθέτουν δομές. Αντίθετα, οι πιο σύνθετες και στεγαστικού χαρακτήρα υπηρεσίες συγκεντρώνονται κυρίως στα μεγαλύτερα αστικά κέντρα, γεγονός που επιβεβαιώνει την τάση γεωγραφικής συγκέντρωσης των εξειδικευμένων παρεμβάσεων και αναδεικνύει διαφοροποιήσεις ως προς την τοπική διαθεσιμότητα υπηρεσιών.

² Στην καταγραφή περιλαμβάνεται και η δομή ΚΔΑΠ μεΑ η οποία είναι υπό δημιουργία.

Πίνακας 3 Κατανομή Δομών και Υπηρεσιών ΑμεΑ ανά είδος παρεχόμενων υπηρεσιών και Δήμο

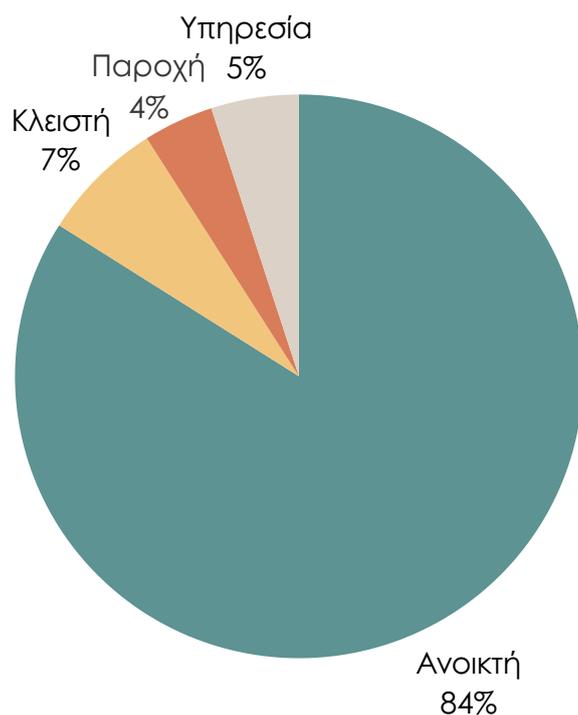
Φορέας Λειτουργίας	Αγ. Νικολάου	Αποκόρωνου	Ηρακλείου	Ιεράπετρας	Κισσάμου	Μαλεβιζίου	Μινώα Πεδιάδας	Ρεθύμνου	Σητείας	Φαιστού	Χανίων
Αποθεραπεία - Αποκατάσταση			1		1						2
Δελτίο Μετακίνησης	1		1					1			1
Ειδική Εκπαίδευση	3	1	9	3	1		2	4	2	4	8
Κατ' οίκον φροντίδα	1							1			1
ΚΔΑΠ μεΑ			1	1	1	1		1	1		
ΚΔΗΦ ΑμεΑ			2			2	1	1			3
Κοινωνική Επανάταξη	1		1					2			1
Μονάδα φροντίδας	1									1	1
Ξενώνας φιλοξενίας			1								
Οικοτροφείο	1										2
Προστατευόμενα Διαμερίσματα						2					4
ΣΥΔ			4			1					2
Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη - Συμβουλευτική			2			1		1			
Σύνολο	8	1	22	4	3	7	3	11	3	5	25

Πηγή: Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης: Χαρτογράφηση Κοινωνικών Υπηρεσιών (2025)

Σε επίπεδο Περιφέρειας Κρήτης, το είδος των δομών παρουσιάζει σαφή κυριαρχία των ανοικτών δομών, οι οποίες αντιστοιχούν στο 84% του συνόλου. Το στοιχείο αυτό υποδηλώνει ότι το μεγαλύτερο μέρος των παρεχόμενων υπηρεσιών βασίζεται σε εξωιδρυματική, κοινοτική ή ημερήσια υποστήριξη, με στόχο την ένταξη και παραμονή των ωφελούμενων στο φυσικό και κοινωνικό τους περιβάλλον. Οι κλειστές δομές αντιστοιχούν στο 7%, καλύπτοντας κυρίως περιπτώσεις διαμονής ή εντατικής φροντίδας. Το 5% αφορά κατά κύριο λόγο την παροχή Υπηρεσιών Ψυχοκοινωνικής υποστήριξης και Συμβουλευτικής ενώ οι λοιπές παροχές (4%) καταγράφουν περιορισμένη παρουσία και αφορούν στο σύνολο τους την παροχή Δελτίων Μετακίνησης ΑμεΑ από τις Υπηρεσίες των Περιφερειακών Ενοτήτων. Συνοψίζοντας, η γενική εικόνα καταδεικνύει μια σαφή κατεύθυνση προς μοντέλα ανοικτής και κοινοτικά προσανατολισμένης φροντίδας των ΑμεΑ στην Περιφέρεια Κρήτης.

Διάγραμμα 4 Κατανομή Δομών και Υπηρεσιών ΑμεΑ ανά είδος δομής

Πηγή: Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης: Χαρτογράφηση Κοινωνικών Υπηρεσιών (2025)

Ωφελούμενοι Δομών ΑμεΑ

Στην παρούσα υποενότητα παρουσιάζονται τα στοιχεία των ωφελούμενων των δομών, καθώς και βασικά δημογραφικά χαρακτηριστικά τους, αναφορικά με την ηλικία και το φύλο. Η ανάλυση βασίζεται στα διαθέσιμα διοικητικά δεδομένα των φορέων και αποτυπώνει την εξέλιξη του αριθμού των ωφελούμενων κατά την τριετία 2021–2023.

Το εξεταζόμενο δείγμα δεν περιλαμβάνει το σύνολο των δομών που λειτουργούν στην Περιφέρεια Κρήτης. Εξαιρούνται οι δομές Ειδικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και οι δομές που υπάγονται στην 7η Υγειονομική Περιφέρεια (ΥΠΕ) Κρήτης. Στο δείγμα περιλαμβάνονται 21 δομές ΝΠΙΔ, 4 ΚΔΑΠ μεΑ που λειτουργούν από τους Δήμους, καθώς και τα δελτία μετακίνησης που εκδίδονται από τις Περιφερειακές Ενότητες Λασιθίου, Ρεθύμνου και Χανίων. Τα στοιχεία για την ΠΕ Ηρακλείου δεν έχουν ενσωματωθεί πλήρως, καθώς η διαδικασία καταγραφής δεν έχει ολοκληρωθεί.

Σε επίπεδο Περιφέρειας Κρήτης, ο συνολικός αριθμός των ωφελούμενων αυξάνεται σταθερά από 910 το 2021 σε 1.262 το 2022 (+38,7%) και σε 1.484 το 2023 (+17,6% σε σχέση με το 2022). Συνολικά, την τριετία καταγράφεται αύξηση 63,1%.

Διάγραμμα 5 Συνολικός Αριθμός Ωφελούμενων Δομών που απευθύνονται αποκλειστικά σε ΑμεΑ ανά έτος

Πηγή: Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης: Χαρτογράφηση Κοινωνικών Υπηρεσιών (2025)

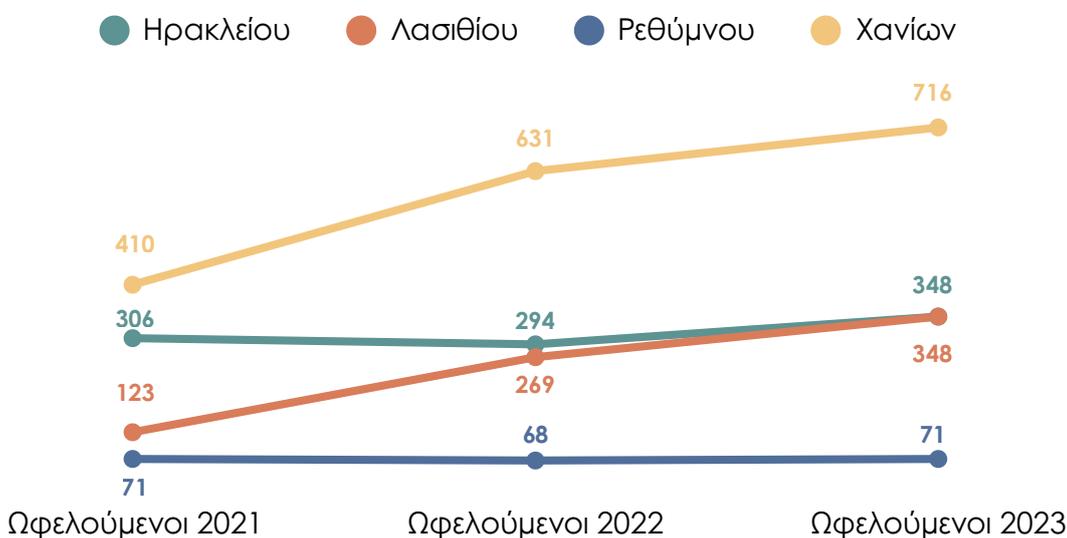

περιφερειακό παρατηρητήριο
κοινωνικής ένταξης
περιφέρειας κρήτης

Δομές Υποστήριξης ΑμεΑ στην Περιφέρεια Κρήτης
Μάρτιος, 2026

Σε επίπεδο Περιφερειακών Ενοτήτων, διαπιστώνονται διαφοροποιημένες αλλά κατά βάση αυξητικές τάσεις στην περίοδο 2021–2023. Τα Χανιά παρουσιάζουν τη σημαντικότερη ενίσχυση, με έντονη άνοδο το 2022 (περίπου +54%) και περαιτέρω αύξηση το 2023 (περίπου +14%), διαμορφώνοντας συνολική μεταβολή σχεδόν +75% στην τριετία. Ακόμη πιο δυναμική είναι η εικόνα στο Λασιθί, όπου καταγράφεται πολύ υψηλή αύξηση το 2022 (άνω του +100%) και συνέχιση της ανοδικής πορείας το 2023 (περίπου +30%), με τη συνολική μεταβολή να προσεγγίζει το +184%. Το Ηράκλειο εμφανίζει ηπιότερη μεταβολή: μετά από μικρή κάμψη το 2022 (περίπου -4%), ακολουθεί αισθητή ανάκαμψη το 2023 (περίπου +18%), οδηγώντας σε συνολική αύξηση της τάξης του +14% στην τριετία. Αντίθετα, στο Ρέθυμνο οι μεταβολές είναι περιορισμένες, με μικρές ετήσιες διακυμάνσεις (περίπου ±4%) και ουσιαστικά σταθερό επίπεδο στο σύνολο της περιόδου. Συνολικά, τα στοιχεία αναδεικνύουν γενικευμένη αυξητική τάση στον αριθμό των εξυπηρετούμενων ατόμων, με ιδιαίτερα έντονη δυναμική στις Περιφερειακές Ενότητες Χανίων και Λασιθίου..

Διάγραμμα 6 Συνολικός Αριθμός Ωφελούμενων Δομών που απευθύνονται αποκλειστικά σε ΑμεΑ ανά έτος και Περιφερειακή Ενότητα

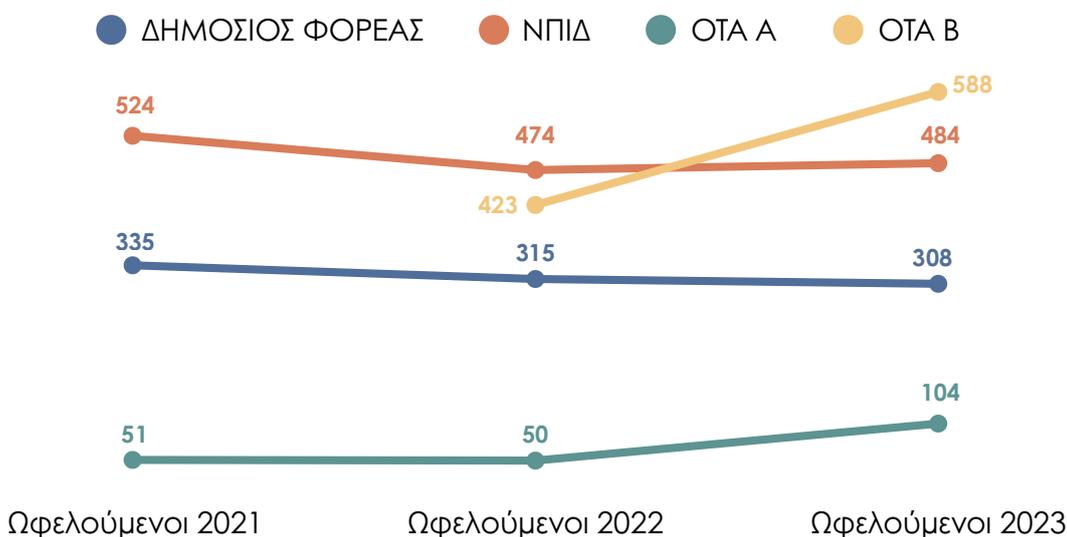

Πηγή: Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης: Χαρτογράφηση Κοινωνικών Υπηρεσιών (2025)

Το γράφημα 7 αποτυπώνει την εξέλιξη του αριθμού των ωφελούμενων ανά νομικό πρόσωπο φορέα λειτουργίας για την περίοδο 2021–2023, αναδεικνύοντας διαφοροποιημένες τάσεις μεταξύ των επιμέρους κατηγοριών. Ο αριθμός των ωφελούμενων που εξυπηρετούνται από Δημόσιους Φορείς παρουσιάζει σταδιακή μείωση σε όλη την περίοδο, με συνολική υποχώρηση περίπου -8% στην τριετία. Παρόμοια εικόνα καταγράφεται και στα ΝΠΙΔ, όπου μετά από αισθητή πτώση το 2022 (περίπου -9%), ακολουθεί περιορισμένη ανάκαμψη το 2023 (περίπου +2%), χωρίς όμως να ανακτώνται τα επίπεδα του 2021 (συνολικά περίπου -8%). Αντίθετα, στους ΟΤΑ Α' βαθμού η εικόνα διαφοροποιείται: μετά από ουσιαστική στασιμότητα την περίοδο 2021–2022, το 2023 καταγράφεται ιδιαίτερα έντονη αύξηση, που υπερβαίνει το +100% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Ακόμη πιο δυναμική είναι η μεταβολή στους ΟΤΑ Β' βαθμού, όπου την περίοδο 2022–2023 σημειώνεται σημαντική άνοδος της τάξης του +39%. Συνολικά, διαπιστώνεται μετατόπιση του βάρους προς τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης κατά το 2023, την ώρα που οι δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς εμφανίζουν ήπια αλλά σταθερή συρρίκνωση του αριθμού των ωφελούμενων.

Διάγραμμα 7 Συνολικός Αριθμός Ωφελούμενων Δομών που απευθύνονται αποκλειστικά σε ΑμεΑ ανά έτος και Νομικό πρόσωπο Φορέα λειτουργίας

Πηγή: Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης: Χαρτογράφηση Κοινωνικών Υπηρεσιών (2025)

Σύμφωνα με τα δεδομένα του πίνακα 4 που ακολουθεί, η εξέλιξη των ωφελούμενων ανά είδος παροχής που απευθύνεται σε Άτομα με Αναπηρία για την περίοδο 2021–2023 παρουσιάζει ανομοιογενείς τάσεις, με σημαντικές αυξομειώσεις μεταξύ των επιμέρους υπηρεσιών. Ειδικότερα, ο αριθμός των ωφελούμενων στις δομές Αποθεραπείας – Αποκατάστασης παρουσιάζει διαρκή μείωση, με πτώση περίπου -21% το 2022 και επιπλέον -11% το 2023, διαμορφώνοντας συνολική μείωση της τάξης του -30% στην τριετία. Αντίθετα, ο αριθμός των δικαιούχων Δελτίου Μετακίνησης αυξάνεται σημαντικά την περίοδο 2022–2023 (περίπου +39%), καταγράφοντας μία από τις εντονότερες θετικές μεταβολές.

Ο αριθμός των ωφελούμενων της υπηρεσίας Κατ' οίκον φροντίδας όπου ουσιαστικά αφορά τους ωφελούμενους του Βοήθεια στο Σπίτι αποκλειστικά για ΑμεΑ το οποίο λειτουργεί στον Δήμο Χανίων σαν δομή του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας παραμένει ουσιαστικά σταθερός, με οριακή μόνο μεταβολή (περίπου +3% συνολικά). Στα ΚΔΑΠ μεΑ, αντίθετα, καταγράφεται ιδιαίτερα έντονη αύξηση, κυρίως το 2023, με συνολική ενίσχυση άνω του +60% σε σχέση με το 2021. Οι ωφελούμενοι των ΚΔΗΦ ΑμεΑ εμφανίζουν σχετική σταθερότητα, με πολύ περιορισμένες διακυμάνσεις (περίπου +1% συνολικά).

Σε ό,τι αφορά τις λοιπές παροχές, ο αριθμός των ωφελούμενων στην υπηρεσία Κοινωνικής Επανεένταξης μειώνεται σταδιακά (περίπου -16% στην τριετία), ενώ στις Μονάδες Φροντίδας καταγράφεται ήπια συνολική πτώση (περίπου -6%). Αντίθετα, στις δομές διαμονής παρατηρείται ενίσχυση: ο αριθμός των ωφελούμενων στον Ξενώνα φιλοξενίας αυξάνεται αισθητά (περίπου +25%), ενώ στα Οικοτροφεία και στις ΣΥΔ σημειώνεται ηπιότερη αλλά σταθερά θετική μεταβολή (περίπου +13% και +11% αντίστοιχα). Παράλληλα, οι υπηρεσίες Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης – Συμβουλευτικής εμφανίζουν ενίσχυση της τάξης του +22% στην τριετία.

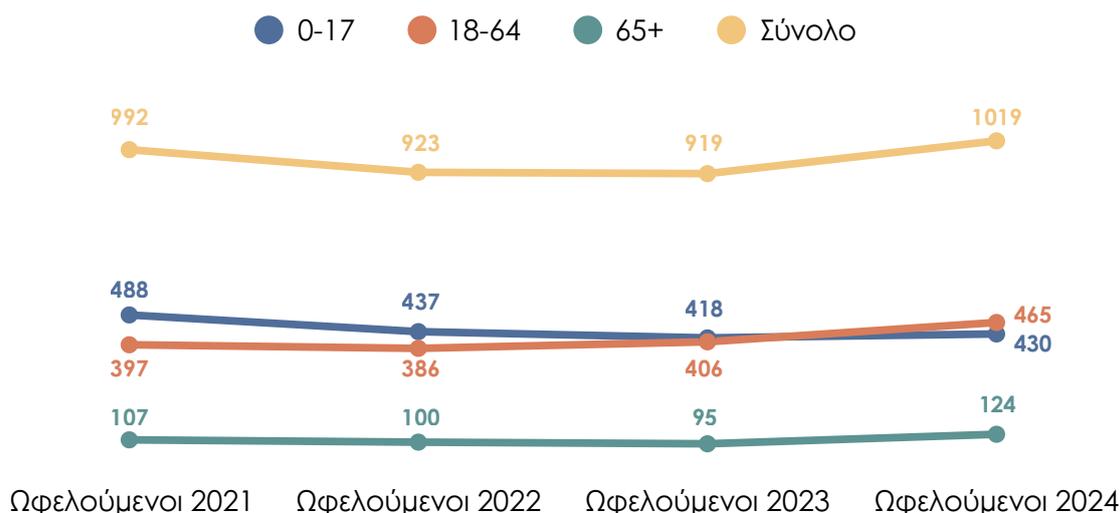
Πίνακας 4 Συνολικός Αριθμός Ωφελούμενων Δομών που απευθύνονται αποκλειστικά σε ΑμεΑ ανά έτος και είδος προσφερόμενων υπηρεσιών

Παροχή	Ωφελούμενοι 2021	Ωφελούμενοι 2022	Ωφελούμενοι 2023
Αποθεραπεία - Αποκατάσταση	288	227	203
Δελτίο Μετακίνησης		423	588
Κατ' οίκον φροντίδα	60	60	62
ΚΔΑΠ μεΑ	85	84	138
ΚΔΗΦ ΑμεΑ	133	130	134
Κοινωνική Επανάταξη	37	35	31
Μονάδα φροντίδας	144	137	136
Ξενώνας φιλοξενίας	28	27	35
Οικοτροφείο	30	31	34
ΣΥΔ	45	45	50
Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη - Συμβουλευτική	60	63	73
Σύνολο	910	1262	1484

Η ηλικιακή κατανομή που ακολουθεί αφορά αποκλειστικά τους ωφελούμενους των δομών, υπηρεσιών και προγραμμάτων που υλοποιούνται από τα ΝΠΙΔ και από τα Παραρτήματα του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας. Δεν περιλαμβάνονται λοιπές δομές άλλων φορέων (π.χ. εκπαίδευση, ΥΠΕ, ΟΤΑ Α και Β βαθμού), καθώς δεν υπάρχουν τα σχετικά δεδομένα. Κατά την περίοδο 2021–2024, η ηλικιακή ομάδα 0–17 ετών παραμένει η πολυπληθέστερη, ωστόσο καταγράφει σαφή υποχώρηση έως το 2023 (περίπου -14%), ενώ το 2024 εμφανίζει μόνο μερική ανάκαμψη, χωρίς να επιστρέφει στα αρχικά επίπεδα. Αντίθετα, η ομάδα 18–64 ετών, μετά από ήπια κάμψη το 2022, ακολουθεί σταθερά ανοδική πορεία την επόμενη διετία, με τη συνολική μεταβολή της τετραετίας να διαμορφώνεται σε θετικό πρόσημο (περίπου +17% σε σχέση με το 2021). Παρόμοια εικόνα παρατηρείται και στην ηλικιακή ομάδα 65+, η οποία, παρά τη μείωση έως το 2023, καταγράφει έντονη αύξηση το 2024 και συνολικά ενισχύεται κατά περίπου +16% σε σύγκριση με την αφετηρία.

Συνολικά σε επίπεδο τετραετίας, το άθροισμα των ωφελούμενων μειώνεται την περίοδο 2021–2023 (περίπου -7%), αλλά το 2024 σημειώνεται σαφής ανάκαμψη (περίπου +11% σε σχέση με το 2023), υπερβαίνοντας ελαφρώς και τα επίπεδα του 2021. Η τάση αυτή υποδηλώνει μετατόπιση του βάρους προς τον ενήλικο και ηλικιωμένο πληθυσμό, με σχετική συρρίκνωση της συμμετοχής των ανηλίκων στο σύνολο των ωφελούμενων.

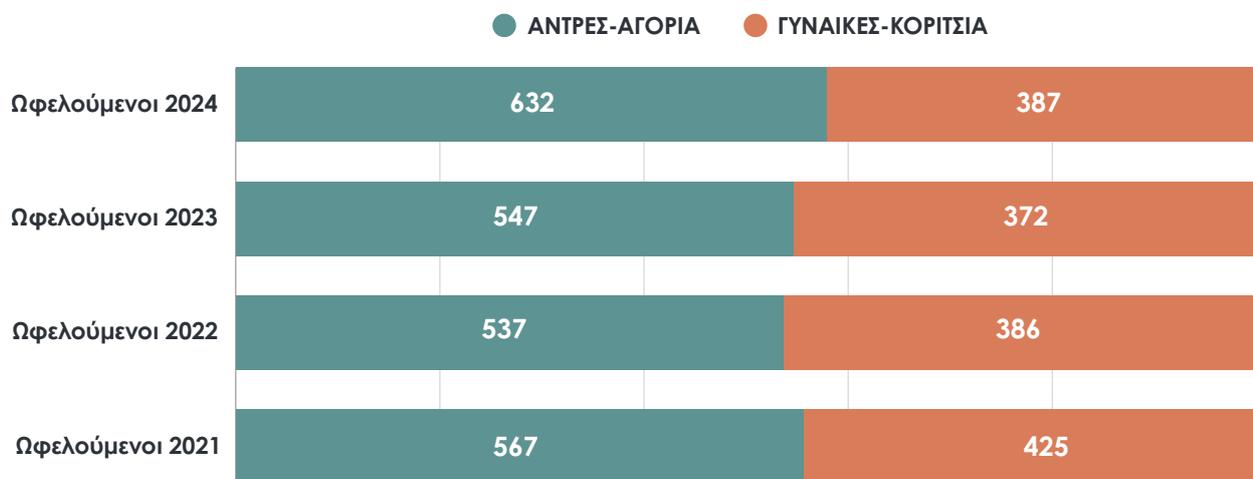
Διάγραμμα 8 Ηλικιακή Κατανομή Ωφελούμενων Δομών που απευθύνονται αποκλειστικά σε ΑμεΑ ανα έτος

Πηγή: Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης: Χαρτογράφηση Κοινωνικών Υπηρεσιών (2025)

Το τελευταίο γράφημα της ενότητας αποτυπώνει την κατανομή των ωφελούμενων ανά φύλο για την περίοδο 2021–2024 και επιβεβαιώνει τη διαχρονική υπεροχή των ανδρών/αγοριών. Την περίοδο 2021–2022 καταγράφεται μείωση και στα δύο φύλα, εντονότερη όμως στις γυναίκες/κορίτσια (-9%) σε σύγκριση με τους άνδρες/αγόρια (-5%). Το 2023 οι άνδρες εμφανίζουν οριακή ανάκαμψη (+2%), ενώ οι γυναίκες συνεχίζουν πτωπικά (περίπου -4%). Η πιο έντονη μεταβολή καταγράφεται το 2024, με σημαντική αύξηση στους άνδρες/αγόρια (περίπου +15% σε σχέση με το 2023) και σαφώς ηπιότερη άνοδο στις γυναίκες/κορίτσια (+4%). Συνολικά για όλη την εξεταζόμενη περίοδο, οι άνδρες παρουσιάζουν συνολική αύξηση της τάξης του +11% σε σχέση με το 2021, ενώ οι γυναίκες παραμένουν χαμηλότερα από το αρχικό επίπεδο (περίπου -9%). Το 2024 οι άνδρες αντιστοιχούν περίπου στο 62% του συνόλου, ποσοστό που αποτυπώνει τη διεύρυνση της μεταξύ τους απόκλισης και την ενισχυμένη υπερεκπροσώπησης τους στις εξεταζόμενες δομές.

Διάγραμμα 9 Κατανομή Ωφελούμενων Δομών που απευθύνονται αποκλειστικά σε ΑμεΑ ανα Φύλο και έτος

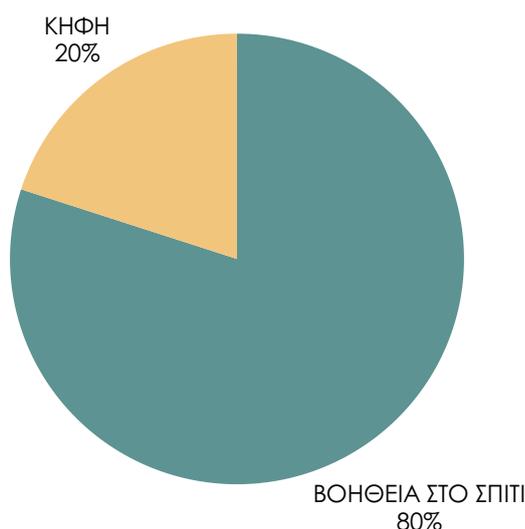
Πηγή: Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης: Χαρτογράφηση Κοινωνικών Υπηρεσιών (2025)

Δομές που δεν εξυπηρετούν αποκλειστικά τα άτομα με αναπηρία

Πέρα από τις δομές που παρέχουν υπηρεσίες αποκλειστικά σε άτομα με αναπηρία, στην Περιφέρεια Κρήτης λειτουργούν και δομές που απευθύνονται σε ευρύτερες κοινωνικές ομάδες με αυξημένες ανάγκες, όπως οι ηλικιωμένοι, εξυπηρετώντας παράλληλα και άτομα με αναπηρία. Οι δομές αυτές υπάγονται στις αρμοδιότητες των Δήμων και περιλαμβάνουν το «Βοήθεια στο Σπίτι» και τα Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ).

Σε επίπεδο Περιφέρειας, το σύνολο των συγκεκριμένων δομών ανέρχεται σε 80. Από αυτές, οι 64 αφορούν το «Βοήθεια στο Σπίτι», το οποίο αποτελεί τη συντριπτική πλειονότητα (80% του συνόλου), ενώ οι 16 είναι ΚΗΦΗ (20%). Το «Βοήθεια στο Σπίτι» αποτελεί, γενικότερα, τη δομή με τη μεγαλύτερη ανάπτυξη σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης, τόσο ως προς τον αριθμό των μονάδων όσο και ως προς τη γεωγραφική του διασπορά. Η εικόνα αυτή καταδεικνύει ότι η κατ' οίκον υποστήριξη και φροντίδα συνιστά το κυρίαρχο μοντέλο παρέμβασης στο πλαίσιο των δημοτικών κοινωνικών υπηρεσιών, με τα ΚΗΦΗ να λειτουργούν συμπληρωματικά ως δομές ημερήσιας φροντίδας.

Διάγραμμα 10 Κατανομή Δομών που προσφέρουν υπηρεσίες σε άλλες κοινωνικές ομάδες και σε ΑμεΑ ανα είδος

Πηγή: Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης: Χαρτογράφηση Κοινωνικών Υπηρεσιών (2025)

Ο παρακάτω πίνακας αποτυπώνει την κατανομή των δομών «Βοήθεια στο Σπίτι» και ΚΗΦΗ ανά Περιφερειακή Ενότητα της Κρήτης, επιτρέποντας τη σύγκριση τόσο ως προς το συνολικό πλήθος όσο και ως προς το είδος των παρεχόμενων υπηρεσιών. Σε επίπεδο Περιφέρειας, η μεγαλύτερη συγκέντρωση δομών καταγράφεται στην ΠΕ Ηρακλείου, η οποία συγκεντρώνει σχεδόν το ήμισυ των συνολικών δομών. Ακολουθούν τα Χανιά και το Ρέθυμνο με αισθητά χαμηλότερα αλλά συγκρίσιμα μεταξύ τους μεγέθη, ενώ το Λασιθί εμφανίζει τη μικρότερη συγκέντρωση δομών σε περιφερειακό επίπεδο.

Ως προς το είδος, το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» κυριαρχεί σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες, επιβεβαιώνοντας τον ρόλο του ως βασικού μηχανισμού πρωτοβάθμιας κοινωνικής φροντίδας σε τοπικό επίπεδο. Αντίθετα, τα ΚΗΦΗ είναι σαφώς λιγότερα σε αριθμό και λειτουργούν συμπληρωματικά, ενισχύοντας τις παρεχόμενες υπηρεσίες κυρίως σε περιοχές με μεγαλύτερη πληθυσμιακή συγκέντρωση. Η εικόνα αυτή αναδεικνύει μια άνιση αλλά αναλογική γεωγραφική κατανομή, με έμφαση στην κατ' οίκον φροντίδα.

Πίνακας 5 Κατανομή Δομών που προσφέρουν υπηρεσίες σε άλλες κοινωνικές ομάδες και σε ΑμεΑ ανα είδος και Περιφερειακή Ενότητα

ΔΟΜΗ	Ηρακλείου	Λασιθίου	Ρεθύμνου	Χανίων
ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ	29	7	13	15
ΚΗΦΗ	10	1	3	3
Σύνολο	39	8	16	18

Πηγή: Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης: Χαρτογράφηση Κοινωνικών Υπηρεσιών (2025)

Το παρακάτω γράφημα παρουσιάζει την εξέλιξη του συνολικού αριθμού ωφελούμενων των δομών που δεν απευθύνονται αποκλειστικά σε Άτομα με Αναπηρία³ για την περίοδο 2021–2023. Πρόκειται κυρίως για το «Βοήθεια στο Σπίτι» και τα ΚΗΦΗ, τα οποία εξυπηρετούν ευρύτερες κοινωνικές ομάδες, με κύριο πληθυσμό αναφοράς τους ηλικιωμένους. Επισημαίνεται ότι από τα διαθέσιμα δεδομένα δεν είναι δυνατό να διαχωριστεί πόσοι από τους ωφελούμενους είναι ΑμεΑ και πόσοι όχι, καθώς οι δομές αυτές δεν απευθύνονται αποκλειστικά σε άτομα με αναπηρία· ωστόσο, εκτιμάται ότι η πλειονότητα αφορά ηλικιωμένους.

Ο αριθμός των ωφελούμενων ανέρχεται σε 9.231 το 2021, μειώνεται σε 8.607 το 2022 (-7%) και αυξάνεται εκ νέου το 2023 σε 9.217 (+7% σε σχέση με το 2022), αγγίζοντας τα επίπεδα του 2021. Η μεταβολή αυτή υποδηλώνει μια προσωρινή κάμψη το 2022 και επαναφορά σε ανοδική τροχιά το 2023.

Διάγραμμα 11 Συνολικός Αριθμός Ωφελούμενων Δομών που προσφέρουν υπηρεσίες σε άλλες κοινωνικές ομάδες και σε ΑμεΑ ανά Έτος

³ Από την ανάλυση απουσιάζουν τα αριθμητικά δεδομένα από το Βοήθεια στο Σπίτι του Δήμου Σφακίων

Ο τελευταίος πίνακας της έκθεσης αποτυπώνει την εξέλιξη του αριθμού των ωφελούμενων των δομών που δεν απευθύνονται αποκλειστικά σε Άτομα με Αναπηρία ανά Περιφερειακή Ενότητα για την περίοδο 2021–2023. Συνολικά, διατηρείται η αναλογικότητα σε σχέση με τον πληθυσμό, με τις πολυπληθέστερες ΠΕ να συγκεντρώνουν διαχρονικά μεγαλύτερο μερίδιο ωφελούμενων. Ειδικότερα, στην ΠΕ Ηρακλείου καταγράφεται αισθητή μείωση το 2022 σε σχέση με το 2021 (-10,8%), ενώ το 2023 παρατηρείται μερική ανάκαμψη (+3,2%), χωρίς ωστόσο να καλύπτεται πλήρως η προηγούμενη απώλεια. Το Λασιθίι εμφανίζει οριακές διακυμάνσεις, με μικρή μείωση το 2022 (-1,6%) και περιορισμένη αύξηση το 2023 (+2,2%), γεγονός που υποδηλώνει σχετική σταθερότητα. Στο Ρέθυμνο σημειώνεται ήπια κάμψη το 2022 (-2,2%) και σαφής ενίσχυση το 2023 (+8,0%), ανακτώντας και υπερβαίνοντας τα επίπεδα του 2021. Τα Χανιά παρουσιάζουν τη σημαντικότερη μεταβολή της περιόδου, με οριακή μείωση το 2022 (-0,6%) και έντονη άνοδο το 2023 (+31,2%), διαφοροποιώντας αισθητά τη δυναμική τους κατά το τελευταίο έτος αναφοράς.

Πίνακας 6 Συνολικός Αριθμός Ωφελούμενων Δομών που προσφέρουν υπηρεσίες σε άλλες κοινωνικές ομάδες και σε ΑμεΑ ανά Έτος και Περιφερειακή Ενότητα

Περιφερειακή Ενότητα	Ωφελούμενοι 2021	Ωφελούμενοι 2022	Ωφελούμενοι 2023
Ηρακλείου	5200	4639	4786
Λασιθίου	1369	1347	1376
Ρεθύμνου	1613	1578	1705
Χανίων	1049	1043	1368
Περιφέρεια Κρήτης	9231	8607	9235

Πηγή: Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης: Χαρτογράφηση Κοινωνικών Υπηρεσιών (2025)

Συμπεράσματα

- Στην Περιφέρεια Κρήτης λειτουργούν συνολικά 92 δομές, υπηρεσίες και προγράμματα που απευθύνονται αποκλειστικά σε Άτομα με Αναπηρία. Η κατανομή τους ακολουθεί σε γενικές γραμμές την πληθυσμιακή διάρθρωση των Περιφερειακών Ενοτήτων. Η μεγαλύτερη συγκέντρωση καταγράφεται στην ΠΕ Ηρακλείου (37) και ακολουθούν οι ΠΕ Χανίων (29), Λασιθίου (15) και Ρεθύμνου (11), η οποία εμφανίζει και τη χαμηλότερη παρουσία δομών.
- Σε επίπεδο Δήμων, παρατηρείται σαφής γεωγραφική συγκέντρωση στους μεγαλύτερους αστικούς δήμους, με τους Δήμους Χανίων και Ηρακλείου να συγκεντρώνουν από κοινού περίπου το 51% των δομών της Περιφέρειας, γεγονός που αναδεικνύει ανισοκατανομή στη χωρική διάρθρωση των υπηρεσιών.
- Η πλειονότητα των δομών (60%) λειτουργεί από Δημόσιους Φορείς, στοιχείο που συνδέεται σε σημαντικό βαθμό με τη μεγάλη παρουσία των σχολικών δομών Ειδικής Εκπαίδευσης, οι οποίες ανήκουν στο δημόσιο σύστημα. Σημαντική συμμετοχή καταγράφεται επίσης από Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (30%), που δραστηριοποιούνται κυρίως στις υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας, υποστήριξης και διαβίωσης. Αντίθετα, η συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης στο συνολικό ποσοστό των δομών εμφανίζεται περιορισμένη.
- Το σύστημα υπηρεσιών χαρακτηρίζεται από κυριαρχία ανοικτών και κοινοτικά προσανατολισμένων δομών, γεγονός που υποδηλώνει έναν προσανατολισμό προς την εξωϊδρυματική υποστήριξη και την κοινωνική ένταξη των ατόμων με αναπηρία.
- Η Ειδική Εκπαίδευση αποτελεί τη βασική και περισσότερο διαδεδομένη παροχή στο σύνολο της Περιφέρειας, ενώ οι πιο εξειδικευμένες και στεγαστικού χαρακτήρα δομές, όπως ΣΥΔ, ΚΔΗΦ ΑμεΑ, Προστατευόμενα Διαμερίσματα και Οικοτροφεία, εμφανίζονται σε μικρότερο αριθμό και συγκεντρώνονται κυρίως στα μεγαλύτερα αστικά κέντρα.

- Ανά είδος παροχής, καταγράφεται σημαντική ενίσχυση στα ΚΔΑΠ ΑμεΑ, στο Δελτίο Μετακίνησης και σε ορισμένες στεγαστικές δομές, ενώ άλλες υπηρεσίες εμφανίζουν σταθερότητα ή ήπιες διακυμάνσεις.
- Ο αριθμός των ωφελούμενων στις δομές ΑμεΑ παρουσιάζει έντονη αυξητική τάση την περίοδο 2021–2023 (+63,1%), γεγονός που συνδέεται κυρίως με την αύξηση των δομών ΚΔΑΠ ΑμεΑ, οι οποίες εμφανίζουν σημαντική δυναμική, ιδιαίτερα στις ΠΕ Χανίων και Λασιθίου.
- Η ηλικιακή κατανομή των ωφελούμενων δείχνει μετατόπιση της εξυπηρέτησης προς τον ενήλικο πληθυσμό (18–64 και 65+), γεγονός που ενδέχεται να υποδηλώνει ότι οι μικρότερες ηλικίες παραμένουν κυρίως στη φροντίδα της οικογένειας και δεν λαμβάνουν επαρκή υποστήριξη από αντίστοιχες υπηρεσίες, σε μια περίοδο κρίσιμη για την ψυχοκοινωνική και γνωσιακή ανάπτυξη των ατόμων.
- Οι άνδρες/αγόρια εμφανίζουν σταθερά υψηλότερη εκπροσώπηση στους ωφελούμενους των δομών (περίπου 62% το 2024).

Προτάσεις

- Παρά τον ικανοποιητικό συνολικό αριθμό δομών, η χωρική κατανομή τους και η συγκέντρωση εξειδικευμένων υπηρεσιών στα μεγάλα αστικά κέντρα αναδεικνύουν την ανάγκη για περαιτέρω ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης σε απομακρυσμένες ή λιγότερο πυκνοκατοικημένες περιοχές της Περιφέρειας.
- Οι δομές Βοήθεια στο Σπίτι και ΚΗΦΗ, οι οποίες εξυπηρετούν και Άτομα με Αναπηρία στο πλαίσιο ενός ευρύτερου πληθυσμού ωφελούμενων, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην παροχή πρωτοβάθμιας και κοινοτικής κοινωνικής υποστήριξης σε επίπεδο Δήμων. Η περαιτέρω ενίσχυση των δομών αυτών, τόσο σε επίπεδο λειτουργικής υποστήριξης και στελέχωσης όσο και σε επίπεδο χωρικής ανάπτυξης σε όλους τους Δήμους της Κρήτης, μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στη διεύρυνση και βελτίωση της παροχής υπηρεσιών προς τα Άτομα με Αναπηρία.

- Η επέκταση των ΚΔΑΠ ΑμεΑ σε περισσότερους Δήμους της Περιφέρειας θα μπορούσε να ενισχύσει τη γεωγραφική κάλυψη των υπηρεσιών και να διευρύνει τις δυνατότητες υποστήριξης των ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους.
- Η περαιτέρω ανάπτυξη και ενίσχυση των δομών ΣΥΔ δύναται να συμβάλει στη διεύρυνση των δυνατοτήτων υποστηριζόμενης διαβίωσης και στην προώθηση της αυτόνομης και αξιοπρεπούς διαβίωσης των ατόμων με αναπηρία.
- Η ενίσχυση των δομών ανοικτής φροντίδας, με ιδιαίτερη έμφαση στις μικρότερες ηλικιακές ομάδες (κάτω των 18 ετών) και σε υπηρεσίες πρώιμης παρέμβασης, μπορεί να υποστηρίξει αποτελεσματικότερα την ψυχοκοινωνική και γνωσιακή ανάπτυξη των παιδιών και εφήβων με αναπηρία.

Δομές Υποστήριξης ΑμεΑ στην Περιφέρεια Κρήτης

03/2026

**περιφερειακό παρατηρητήριο
κοινωνικής ένταξης
περιφέρειας κρήτης**